

Antibiotica bij sepsis

Hoe sneller hoe beter?

Linda Gil
internist-infectioloog i.o.
14-12-2016

-
-
- Hoe doen we dit in het ziekenhuis?
  - Is er een rol voor pre-hospitale toediening?
  - Afloop casus

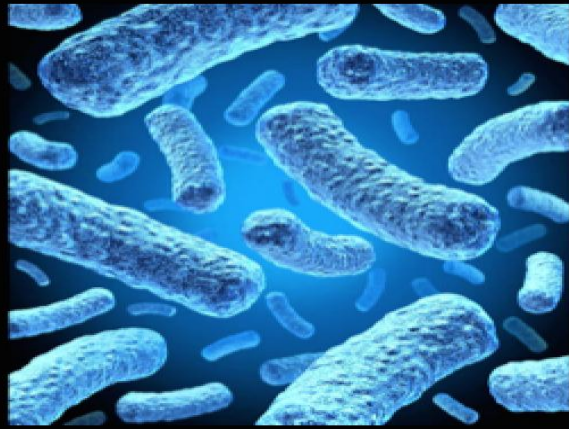

2001: Early Goal Directed Therapy

- Binnen 6 uur na binnenkomst SEH
- Intensieve monitoring circulatie
- Agressief bijstellen aan targets
- Doel: optimaliseren zuurstof transport weefsels

The Sepsis Trilogy

ProCESS

ARISE

ProMISe

The Sepsis Trilogy

ProCESS

Geen verbetering outcome

ARISE

Geen verbetering outcome

ProMISe

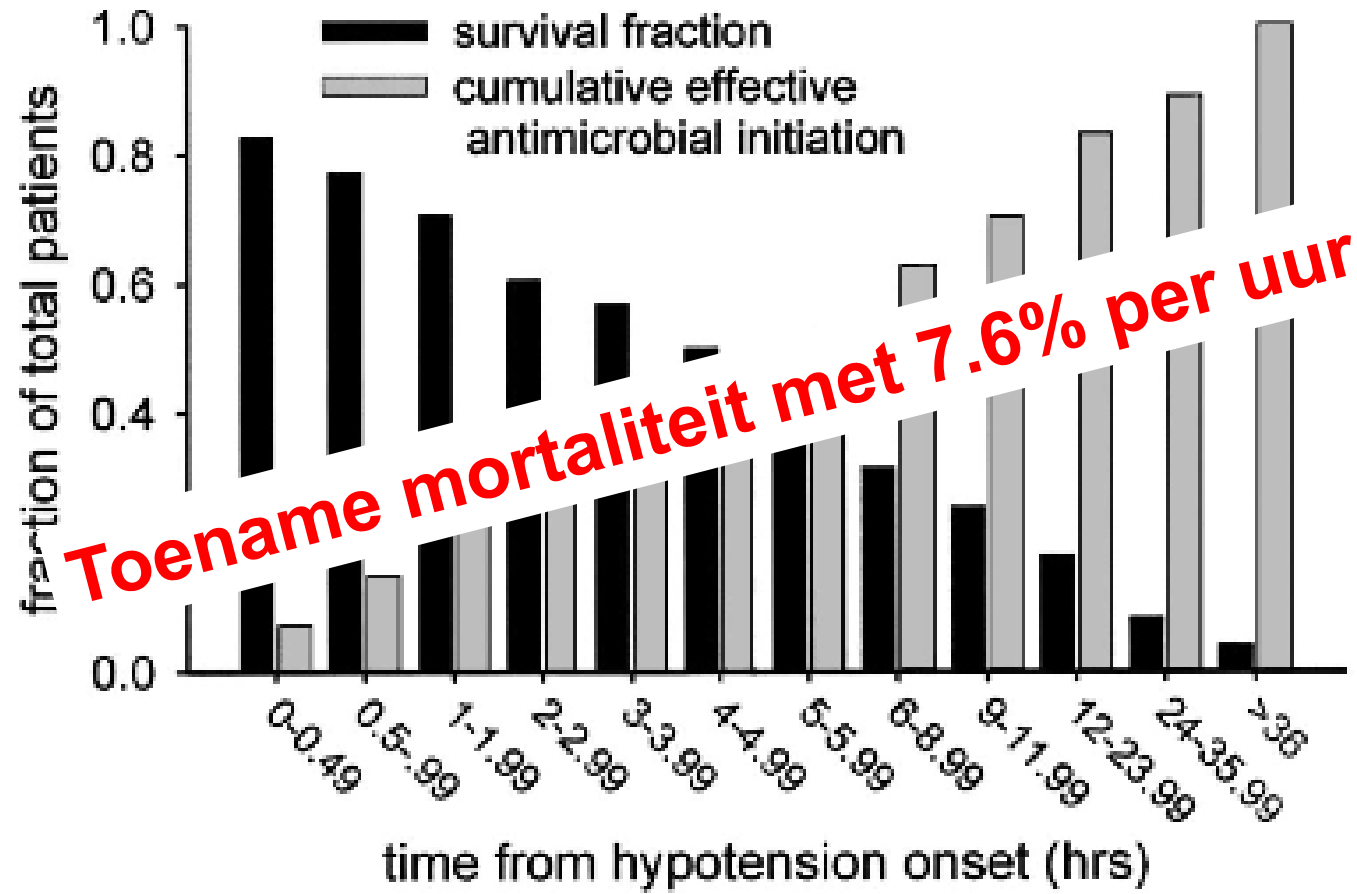

Geen verbetering outcome

2005: Surviving Sepsis Campaign NL

- Vroege herkenning
- Resuscitatie bundels
- Source control
- Toedienen antibiotica < 3 uur na triage of < 1 uur na herkenning ernstige sepsis/shock
- Ondersteuning orgaanfalen

Maar...

Crit Care Med. 2015 September ; 43(9): 1907–1915. doi:10.1097/CCM.0000000000001142.

The Impact of Timing of Antibiotics on Outcomes in Severe Sepsis and Septic Shock: A Systematic Review and Meta-analysis

Sarah A. Sterling, MD, W. Ryan Miller, MD, Jason Pryor, MD, Michael A. Puskarich, MD, and Alan E. Jones, MD

Department of Emergency Medicine, University of Mississippi School of Medicine, 2500 N State St, Jackson, MS 39216, U.S.A

Maar...

- Vergelijking 11 studies (2006-2015)
  - Geen RCT natuurlijk
  - Sneller toedienen antibiotica: geen verlaging mortaliteit
  - Tijd is van belang maar hoeveel tijd..
-

Hoe doen we het nu?

-
-
- EGDT geeft geen verbetering van overleving
  - Handelen volgens SSC wel
  - Tijdige toediening antibiotica is pijler sepsis behandeling
  - Maar..is sneller altijd beter?
  - Intensieve monitoring patiënt allerbelangrijkst!

Is er een rol voor pre-hospitale
toediening?

PHANTASI

- Multicenter trial vanuit Vumc
- Start 2014
- Onderzoekt 2 interventies:
  - Training ambulanceverpleegkundigen in het herkennen van sepsis
  - Afnemen bloedkweken en toedienen antibiotica

PHANTASi

ambulanceverpleegkundige

- Randomisatie envelop
- Voldoet pt aan inclusiecriteria sepsis?
- Informed consent
- Aanleggen infuus
- Afname bloedkweken
- Dien ceftriaxon 2 gram toe
- Overhandig bloedkweken aan SEH verpleegkundige

SEH verpleegkundige

- Bloedkweken naar MMB sturen
- 2 extra bloedafnames op dag 0, dag 3 en dag 7

Maar..

Voordelen

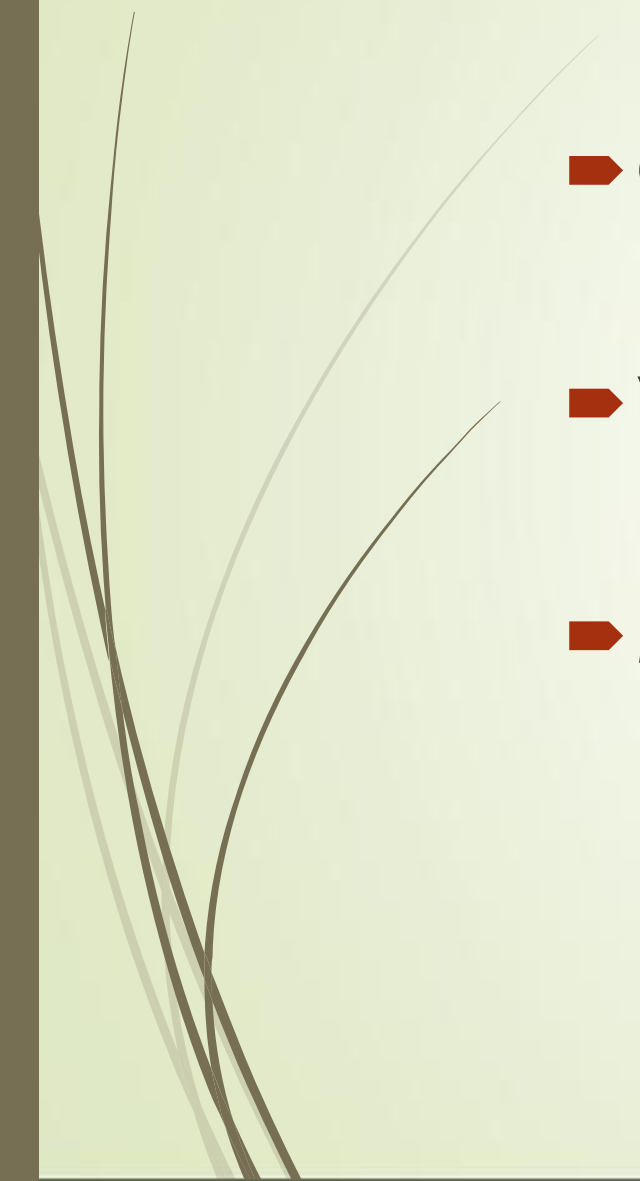
- ▶ Daling mortaliteit bij septische shock

Nadelen

- ▶ Keuze antibiotica
- ▶ Wens meer sets antibiotica (endocarditis)
- ▶ Nadenken over de oorzaak
- ▶ Eerst diagnostiek
- ▶ Bloedkweek, urinekweek, sputumkweek
- ▶ Punctie voor kweek
- ▶ Gramkleuring
- ▶ Oude kweeken bekijken (resistentie?)
- ▶ Antimicrobial stewardship

Dus..

- Geeft het daling mortaliteit/morbiditeit?
  - Verstoot mogelijk de diagnostiek
  - Mogelijk rol bij snel verlopende sepsis
-

Samenvattend

- In-hospital toediening antibiotica bij septische shock binnen 1 uur
  - Bij sepsis zonder shock..bezint eer ge begint
  - Vooral intensieve monitoring belangrijk
  - Pre-hospital toediening antibiotica wordt momenteel onderzocht
-

Afloop casus: intensive care

- Tachycardie 130/zuurstofbehoefstig
- Koude benen met purpura
- Thrombopenie (5) en DIS
- CRP 630; Kreat 261
- Conclusie: septische shock

Afloop casus: intensive care

- Ondersteuning met milrinone/noradrenaline/NTG
- Behandeling ceftriaxon 2 gram/dag
- Heparine 10.000 EH/24 uur

Afloop casus: intensive care

- Eerste dagen: blijft erg ziek
- Bijkomend diarree, delier en pijn
- Purpura → necrose
- Na 9 dagen over naar afdeling

Afloop casus: afdeling

- Pijnteam en chirurg betrokken
- Delier verbleekt, diarree neemt af, pijn blijft een probleem, nierfunctie en trombocytengetal hersteld, blaren en necrose onderbenen
- Switch naar augmentin (definitief *C. canimorsus* in bloedkweek)
- Ascal, nadroparine en ketanserine (chirurgisch nog afwachten)

Afloop casus: afdeling

- CRP stagneert
- Subfrebiel
- Literatuur search..
- Augmentin wat langer door..
- Ontslag na 15 dagen

Afloop casus: polikliniek

Afloop casus: polikliniek

- Gaat vooruit, pijnstilling blijft nodig
- Blaren genezen
- CRP daalt
- Echo: milt aanwezig
- Totale behandelduur antibiotica: 4 weken